

Årsbokslut 2020

Arbets- och företagsnämnden

Tertial 3 2020

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2020	4
3	Framåtblick	5
4	Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva	7
5	Måluppfyllelse under 2020	12
5.1	Maximalt värde för skattepengarna	13
	<i>Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning</i>	13
5.2	Bästa utveckling för alla	16
	<i>Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser</i>	16
5.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	19
	<i>Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer</i>	19
5.4	Stark och balanserad tillväxt	20
	<i>Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens</i>	20
6	Redovisning av särskilda uppdrag	23
7	Ekonomiskt resultat	24
7.1	Kommunal vuxenutbildning	24
7.2	Arbetsmarknad	25
7.3	Ekonomiskt bistånd	25
7.4	Ensamkommande barn och unga	26
7.5	Flykting	27
7.6	Samhällsorientering	28
7.7	Myndighetsorganisation	28
8	Kommunövergripande åtgärdsplan	29
9	Intern kontroll	30
10	Sjukfrånvaro	31
11	Åtgärdsplan	32

I Verksamhetens uppdrag

Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och nackabor ska kunna ta del av arbetsmarknaden. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. För dessa verksamheter ansvarar nämnden för mål, finansiering, och uppföljning.

2 Hänt i verksamheten 2020

Upprätthållen verksamhet under pågående pandemi

Arbets- och företagsnämndens enheter har under året arbetat utifrån ett gemensamt fokus för att upprätthålla samhällsviktig och prioriterad verksamhet och förhindra smittspridning. Av nämndens ansvarsområden har verksamheten ekonomiskt bistånd, vissa delar av handlägningsprocessen för ensamkommande barn samt kontinuitet i fakturahantering inom kundvalen bedömts vara samhällsviktiga och därmed prioriterade. Dessa verksamheter måste fungera oavsett bemanningsläge. Både nämndens prioriterade verksamheter samt all övrig verksamhet har under året hanterats utan leveranssvårigheter. Risk- och konsekvensanalyser av nämndens verksamheter genomfördes i ett tidigt skede och har följts upp regelbundet samt reviderats vid behov utifrån förändrade rekommendationer och förutsättningar. Samtliga verksamheter har under året upprätthållits med minimibemanning på plats i stadshuset varje dag medan övriga medarbetare i möjligaste mån arbetat hemifrån. Fokus har under rådande omständigheter, förutom att säkerställa leverans till nämndens kunder, legat på att prioritera och säkerställa en god arbetsmiljö med anledning av ökat hemarbete i dialog mellan ansvariga chefer och medarbetare.

De flesta av nämndens aktiviteter har under året genomförts i möjligaste mån digitalt. Inför nödvändiga fysiska möten har hälsoläget stämts av med kund innan. Undervisningen inom vuxenutbildningen har under året till stor del genomförts på distans, medan vissa delmoment tillhandahålls i klassrum. Jobb- och utbildningsexperterna har hittat alternativa sätt att möta sina kunders och elevers olika behov i den rådande situationen. Bedömningen är att insatserna fungerar tillfredsställande med tanke på omständigheterna.

Minskade kostnader för ekonomiskt bistånd

Det totala antalet hushåll som har tagit emot ekonomiskt bistånd har under året minskat med 180 mot föregående år, det vill säga en minskning med cirka 17 procent. Minskningen av både antalet hushåll och utbetalt ekonomiskt bistånd med cirka sju miljoner mot föregående år är anmärkningsvärd. Särskilt mot bakgrund av att antalet nyansökningar per månad under årets sista åtta månader har ökat med i genomsnitt 600 procent. Ökningen av antalet nya ansökningar är främst kopplad till pågående pandemi.

En stabil arbetsgrupp, stabilt ledarskap och kontinuitet i handlägningsprocessen har bidragit till minskningen. Även ett ökat fokus på noggranna grundutredningar bedöms vara en bidragande orsak till minskningen under året.

Uppskjutet mottagande av kvotflyktingar

Den pågående pandemin har under året inneburit att överföringar av kvotflyktingar inte har kunnat genomföras i planerad takt. Detta har inneburit att kommunen under året endast anvisats 69 procent av det antal nyanlända som det fastställda kommuntalet för 2020 angav. Migrationsverkets arbete med överföringar av kvotflyktingar återupptogs under årets sista månader.

3 Framåtblick

Långsiktiga pandemieffekter

Coronapandemin förutspås leda till en permanent förändring på arbetsmarknaden, där antalet arbetstillfällen inom vissa branscher minskar och andra ökar. Antalet arbetslösa Nackabor har ökat under 2020 och kan komma att öka ytterligare innan omställningsinsatser har haft full effekt. Efterfrågan på nämndens verksamhet i form av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning är fortsatt svårbedömd men kan komma att öka om de arbetslösa Nackaborna trots statliga insatser, som till exempel förlängd a-kassa och tidigare lagda matchnings- och utbildningsinsatser mot nya jobb, slutligen står utan egna tillgångar och beviljas ekonomiskt bistånd. Pågående ökning av antalet ansökningar av ekonomiskt bistånd förväntas fortgå. När det gäller bifallsbeslut och därmed nya kunder antas en eventuell ökning ske under 2021.

Det finns också risk för att nyanländas etablering på arbetsmarknaden försenas, bland annat på grund av att det är fördröjningar i Arbetsförmedlingens handläggning och eftersom undervisning gått över till att bli digital, bland annat svenska för invandrare (sfi) och samhällsorientering men även inom den kommunala vuxenutbildningen. På grund av pandemin saknar dessutom de flesta kvotflyktingar uppehållstillståndskort vid ankomst, vilket också bidrar till en fördröjning i etableringsprocessen.

Många av de personer som blir arbetslösa på grund av pågående pandemi antas initialt ha inkomst i form av a-kassa och/eller andra eventuella tillgångar som gör att de inte är aktuella för varken ekonomiskt bistånd eller kommunal arbetsmarknadsinsats. Om den förväntade lågkonjunkturen blir kraftig och långvarig är risken stor att flera av dessa personer vänder sig till kommunen för försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsats under 2021 och senare.

Pågående pandemi kan även medföra ett ökat antal hushåll i tillfälligt boende då det under rådande omständigheter är svårare att finna varaktiga boendelösningar.

Bedömningen är att pågående pandemi på sikt även riskerar att påverka antalet Nackabor som söker stöd hos kommunens budget- och skuldrådgivare till följd av en försämrad ekonomi.

Processorientering och organisationsöversyn

Under slutet av 2020 har en inventering och sammanställning av utvecklingsbehov och förbättringsmöjligheter för nämndens verksamhet genomförts. Syftet var att identifiera lämpliga utvecklingsområden och aktiviteter för att åstadkomma ännu bättre utveckling för alla och maximalt värde för skattepengarna. En viktig identifierad förbättring är att minska avståndet mellan flera av nämndens processer, så att vägen till egen försörjning blir så snabb och effektiv som möjligt för nämndens målgrupper. Organisationsöversyn och systematisk uppföljning av kvalitetssäkrad verksamhetsstatistik som beslutsunderlag för övergripande prioritering av utveckling och insatser är viktiga aktiviteter för att åstadkomma förbättringen. Ytterligare en aspekt för att upprätthålla en ekonomi i balans samt skapa optimala förutsättningar för verksamheterna som ger mervärde för nämndens målgrupper är att utveckla effektivare volymberäkningar.

Utveckling av arbetsrutiner och ärendehanteringssystem

Befintliga ärendehanteringssystem för nämndens verksamheter är mer eller mindre omoderna, och informationshanteringen är inte alltid digital. En översyn av arbetsrutiner ur ett digitaliseringsperspektiv och efterföljande utveckling eller upphandling av systemstöd med möjlighet till framtida automatisering kan ge stora positiva effekter för arbetsmiljö, kostnadseffektivitet och processledning, utöver bättre och snabbare service till kunderna.

Under 2021 genomförs en upphandling av nytt gemensamt ärendehanteringssystem för verksamheterna ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Dessutom inleds ett reformarbete inom verksamheten vuxenutbildning.

Utvecklade möjligheter för en effektivare väg mot egen försörjning

1. Öppen förskola för språk och integration

Nacka kommun beviljades i slutet på 2020 EU-medel från Europeiska socialfonden via svenska ESF-rådet för en förstudie kring öppen förskola för språk och integration. Förstudien syftar till att lägga grunden till ett eventuellt pilotprojekt med start under 2021. Denna insats är tänkt att möta främst kvinnor med bristande kunskaper i svenska och svag förankring på arbetsmarknaden för att på så sätt och tidigarelägga målgruppens etablering.

2. Utvecklat arbete med flyktingmottagandet

Mot bakgrund av de erfarenheter som dragits under de senaste årens arbete med mottagande och stöd till nyanlända som anvisas till Nacka kommer denna verksamhet att vidareutvecklas. För att säkerställa en optimal samverkan och tydligt fokus på snabbaste vägen mot etablering genom egen försörjning kommer nuvarande arbetsprocesser att ses över. En redan planerad åtgärd är att utöka den drop-in-verksamhet med fokus på stöd kring myndighetsfrågor kring arbete, bostad och ekonomi som startades upp som ett pilotprojekt under året. Försöksverksamheten under 2020 har visat på goda resultat och på ett stort behov bland kommuninvånarna.

3. Ökad samverkan med externa parter

Nämndens verksamheter arbetar med att utveckla samverkan och bidra till skapandet av relevanta forum för den ökade samverkan i förhållande till jobbexperter inom de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och anordnare av den kommunala vuxenutbildningen.

Erfarenheter och slutsatser från olika aktiviteter inom Samordningsförbundet VärNa visar att fortsatta satsningar kan komma att spela en avgörande roll framöver för att framgångsrikt nå nämndens prioriterade målgruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden. VärNa har därför utvecklat sin programverksamhet och utfallet av detta kommer att följas och rapporteras under kommande år.

Ytterligare prioriterad part att öka och utveckla samverkan med under kommande år är Arbetsförmedlingen. Den upparbetade samverkan som skapats på framför allt handläggarnivå för målgruppen nyanlända inom etableringen har dessvärre under pågående pandemi försvårats avsevärt. Detta innebär att en omstart är av yttersta vikt för att skapa gemensamma förutsättningar för snabbaste vägen till egen försörjning. Ökad samverkan med andra framgångsrika kommuner för erfarenhetsutbyte kommer också att prioriteras framöver.

4 Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

För den statistik som hämtas ur databasen för kommunjämförelser (Kolada) kan jämförelse för 2020 göras först när databasen är uppdaterad, vilket sker under hösten 2021. Huvuddelen av jämförelserna nedan bygger därför på statistik för 2019.

Nettokostnad ekonomiskt bistånd per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området ekonomiskt bistånd. På grund av olika sätt att bokföra kostnader för ekonomiskt bistånd är en helt rättvisande jämförelse mellan olika kommuner svår att göra genom Kolada-statistiken. I relation till jämförelsekommunernas utfall är dock trenden mellan 2018 och 2019 positiv i Nacka. Tydliga effekter på Nackas markanta minskning blir synliggjorda först när årets statistik publiceras senare under 2021.

Figur 1: Nettokostnad ekonomiskt bistånd per kommuninvånare, dividerat med antal invånare totalt 31112, trend och jämförelse med andra kommuner. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kostnader för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och övrigt ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt (försörjningsstöd) enligt SoL. Källa: Kolada

Väntetid i antal dagar från nyansökan till beslut inom försörjningsstöd

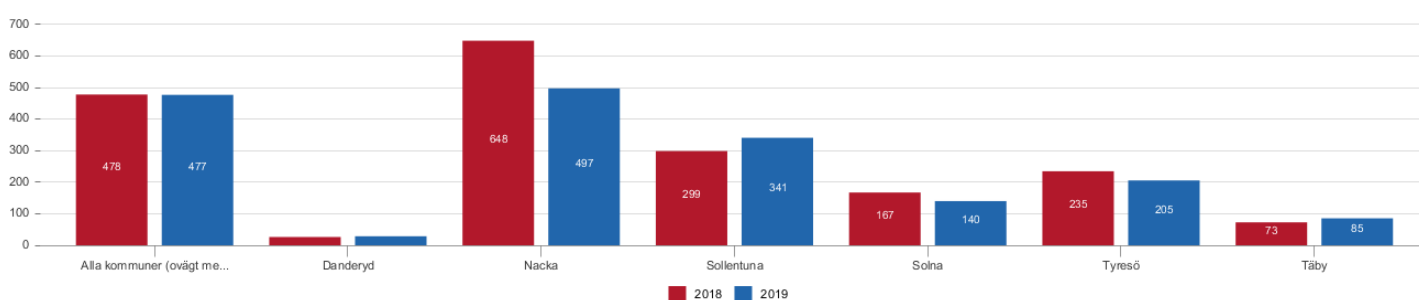
Som kvalitetsmått för verksamheten ekonomiskt bistånd har antal handläggningsdagar valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun uppfyller målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet inom området ekonomiskt bistånd. Resultatet som visas i Kolada är medianvärdet av väntetiden i antal dagar från ny ansökan till dess att beslut om försörjningsstöd har fattats. Påpekas bör att detta är ett utvecklingsnyckeltal i Koladas statistik. Här redovisas även icke kompletta ansökningar medan Nacka endast rapporterar in beslut som fattats på kompletta ansökningar.

Figur 2: Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median. Medianvärdet av väntetiden i antal dagar från ansökan till dess att beslut om försörjningsstöd har fattats. Ansökan behöver inte vara komplett. Allmänna förfrågningar exkluderas. Mätperiod är första halvåret. Källa: Kolada

Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området arbetsmarknadsinsatser när vi enskilt utgår från nettokostnad per kommuninvånare. Jämfört med snittet i riket är dock varje satsad krona per kommuninvånare ungefär lika. Utmaningen generellt är att i nästa steg relatera nyckeltalet till exempel arbetslöshetssiffror samt förstå vilka insatser som ingår under begreppet för olika kommuner. Specifikt för Nacka har förändringen mot tidigare år sin förklaring i en omvärdering av kostnadsposter som rapporteras in. Nacka har till exempel valt att inte räkna med kostnader för förrehabiliterande insatser, jobbpeng SAI inför 2020. Under året har anpassningar skett till den terminologi som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillhandahåller, ett arbete som kommer att fortsätta.

Måttet för Nacka kommun anger kostnader för sysselsättningsfrämjande insatser och arbetsmarknadsåtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen. Här ingår kostnader för nämndens auktoriserade jobbexperter samt kommunens egna produktionsbolag. Även kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser inom samordningsförbundet VärNa ingår här.

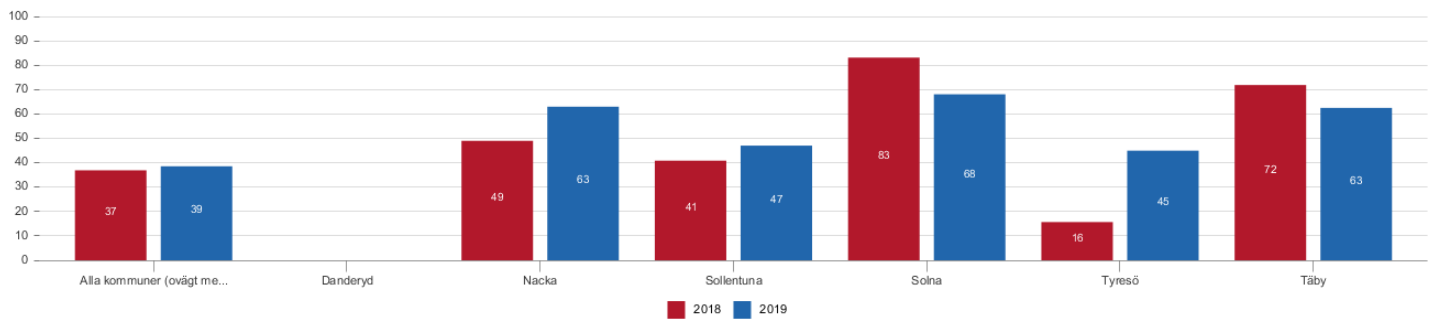

Figur 3: Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder dividerat med antal invånare per den sista december. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Källa: Kolada

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet

Som kvalitetsmått för verksamheten arbetsmarknadsinsatser har resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun uppfyller i princip målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet inom området arbetsmarknadsinsatser. Det finns inget riksgenomsnitt och det saknas data från 80 kommuner. Sex kommuner visar 100 procent. Därefter ligger Nacka bland topp 20.

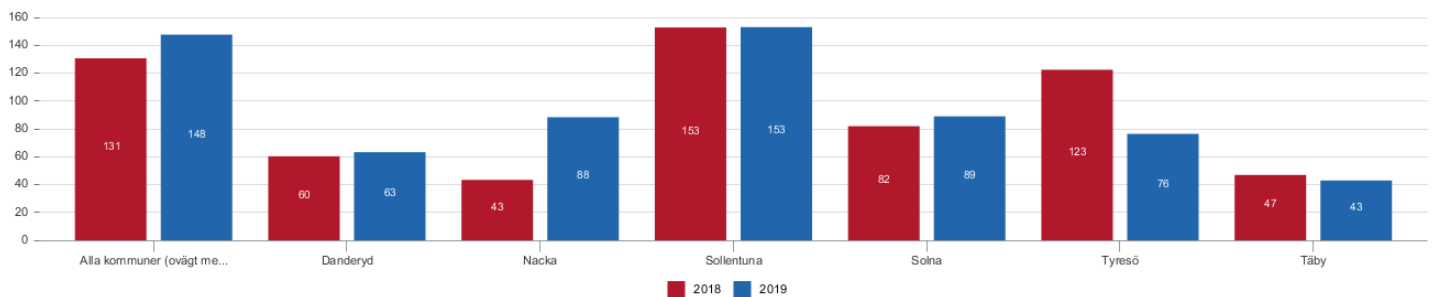
Måttet visar på deltagare som vid avslutat i den kommunala arbetsmarknadsverksamhetens insatser har börjat arbeta eller studerat. Börjat arbeta avser osubventionerade och subventionerade anställningar på den reguljära arbetsmarknaden. För att räknas som en anställning ska denna ha pågått minst en sammanhängande månad. Som arbete räknas inte kommunala arbetsmarknadsanställningar eftersom dessa anställningar kommit till för att mildra verkningar av arbetslöshet och varit förbehållna en viss grupp arbetssökande. Börjat studera, avser utbildning inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen, folkhögskola, högskola eller annan utbildning. För att ha studier som avslutsorsak, måste studierna vara studiemedelsberättigad

Figur 4: Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%). Källa: Kolada

Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning per kommuninvånare

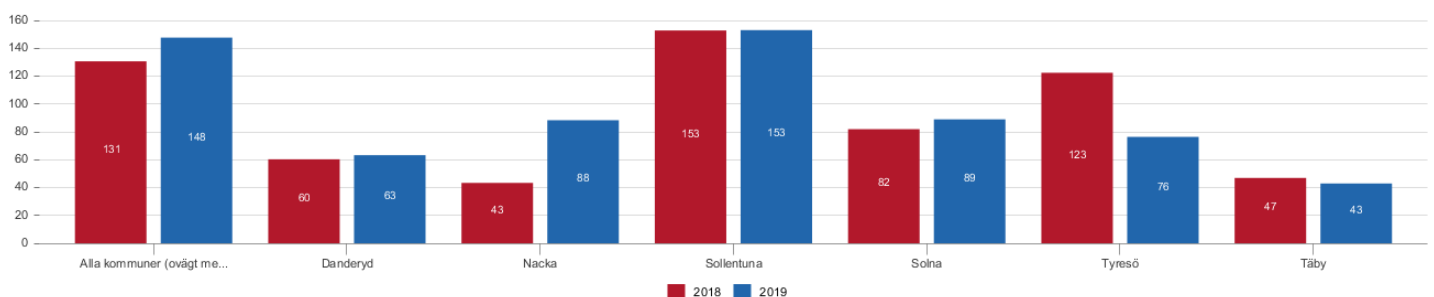
Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området grundläggande vuxenutbildning när vi enskilt utgår från nettokostnad per kommuninvånare. Dock är det inte långt ifrån och jämfört med snittet i riket ligger Nacka kommun under snittet för nettokostnad per kommuninvånare.

Figur 5: Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, dividerat med antal invånare totalt 311/2. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser undervisning av vuxna motsvarande grundskolans år 1-9. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning per kommuninvånare

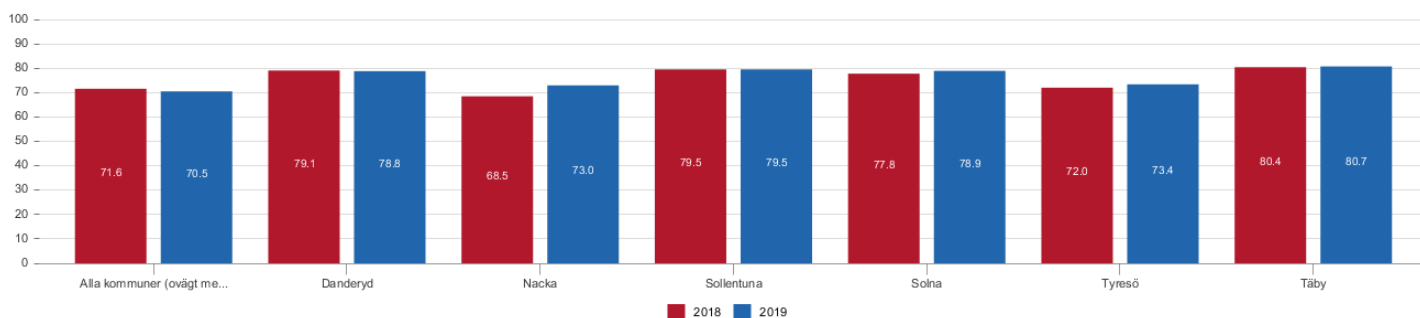
Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området gymnasial vuxenutbildning när vi enskilt utgår från nettokostnad per kommuninvånare. Jämfört med snittet i riket ligger Nacka kommun över snittet för nettokostnad per kommuninvånare.

Figur 6: Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning kr/invånare. Nettokostnad dividerat med antal invånare totalt 311/2. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildningar. Även kostnader för gymnasial vuxenutbildning som bedrivs av annan anordnare, till exempel studieförbund eller privat företag ingår här. Avser samtlig regi. Källa: Kolada

Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs

Som kvalitetsmått för verksamheten gymnasial vuxenutbildning har kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs andel i procent valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun i princip inte uppfyller målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet. Dock återfinns Nacka i mitten och kan jämföras med riksgenomsnittet om 71,7 procent.

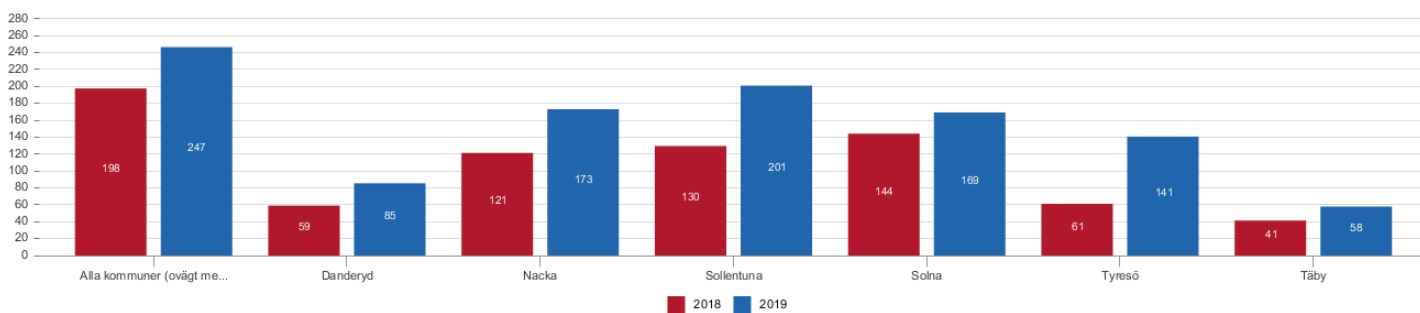

Figur 7: Antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs dividerat med totalt antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning, grupperat på hemkommun. Uppgiften avser läsår, mätt 15 oktober, t o m 2008 (dvs t o m läsåret 2008/2009), kalenderår from 2009. Källa: SCB och Skolverket.

Nettokostnad svenska för invandrare per kommuninvånare

Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller målet att vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet inom området svenska för invandrare när vi enskilt utgår från nettokostnad per kommuninvånare. Dock är det inte långt ifrån och jämfört med snittet i riket ligger Nacka kommun under snittet, 263 kronor per kommuninvånare.

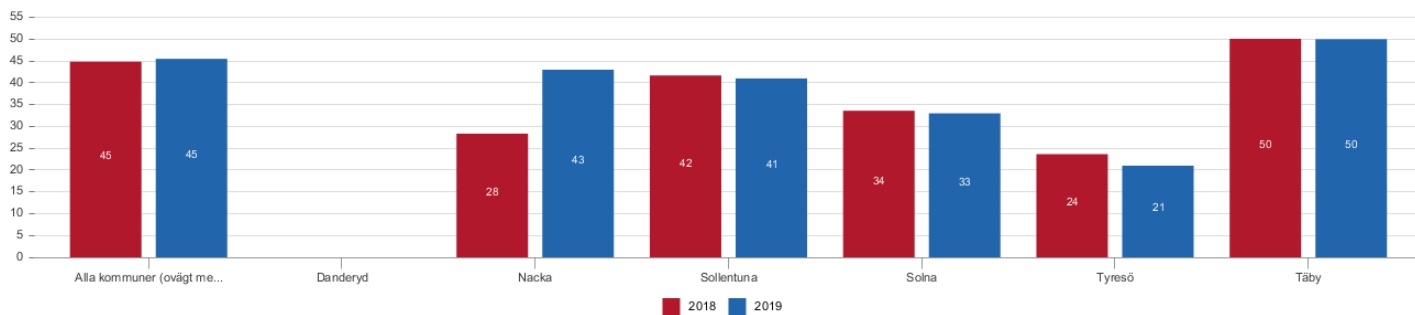
Utvecklingsområden för nyckeltalet är att relatera till förslagsvis hur många timmar individer läser, hur man tar betalt för per kurs, huruvida den interkommunala ersättningen påverkar nyckeltalet.

Figur 8: Nettokostnad för svenska för invandrare, kr/invånare. Nettokostnad dividerat med antal invånare totalt 3112. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser svenskundervisning för invandrare, vilket även inkluderar verksamhet som på kommunens uppdrag drivs av annan utbildningsanordnare, exempelvis ett studieförbund. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsrapport.

Andel godkända i svenska för invandrare, sfi

Som kvalitetsmått för verksamheten svenska för invandrare, sfi har andel godkända i sfi valts. Jämförelsen visar att Nacka kommun inte uppfyller i princip målet att vara bland de 10 procent bästa kommunerna i landet inom området. Riksgenomsnittet visar 42 procent som Nacka kan jämföra sig med. Det vi vet om verksamhetsåret 2020 är att genomströmningstiden för eleverna har blivit längre och förutsättningar under pandemin skapar större utmaningar.

Figur 9: Täljaren består av antal personer som avslutat svenska för invandrare (sfi) under perioden och som var godkända. Nämnaren består av personer som avslutat/avbrutit sfi. Ålder 20-64 år. Källa: SFI Till och med 2009 redovisas sfi efter läsår och prioriterat efter högsta godkända studievägs kurs, därefter sker redovisningen efter kalenderår och senast påbörjad kurs. Statistikansvarig myndighet: SCB

5 Måluppfyllelse under 2020

Sammanfattning

Under 2020 har arbets- och företagsnämnden fortsatt bidragit till att uppnå kommunens övergripande mål, och nämndens ekonomi är i balans. Den tidigare positiva resultatutvecklingen i relation till nämndens mål på övergripande nivå har mattats av något till stor del kopplat till större utmaningar för nämndens målgrupper i spåren av pågående pandemi.

Omvärldsbevakning

Under året har Nacka besvarat följande remisser med stöd från arbets- och företagsnämndens medarbetare:

- Språkplikt - Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd, promemoria S2019/05353/FST
- Idéburen välfärd, SOU 2019:56
- Överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Stockholms län om ärendansvar för personer i hemlöshet (Storstlm)
- Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken, SOU 2020:41
- Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning, SOU 2020:33
- En långsiktigt hållbar migrationspolitik, SOU 2020:54
- Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag, SOU 2020:47
- Stockholmsregionens regionala handlingsplan för Europeiska Socialfonden 2021–2027

Påverkansarbete

I januari skickade Nacka kommun ett brev till arbetsmarknadsministern med hjälp av nämndens medarbetare. I brevet framfördes förslag om att utöka pågående pilotprojekt för kundval inom Arbetsförmedlingen med att ge kommunen fullständigt ansvar för de statliga matchningstjänsterna lokalt. Något svar har ännu inte inkommit.

Barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020

Arbets- och företagsnämndens verksamhet har både direkt och indirekt påverkan på barn och unga som antingen ingår i nämndens målgrupper eller är anhöriga till någon som ingår. Som del av förberedelsen inför att barnkonventionen inkorporerades i svensk lag påbörjades ett arbete redan under 2019 då såväl tjänstemän som politiker i nämnden genomgick utbildning. Arbetet med att förstärka detta fokus har under 2020 fortsatt. Nämndens verksamheter har utsett en särskilt ansvarig barnrättssamordnare, en barnrättsgrupp där samtliga arbetsgrupper och medarbetare gemensamt vidareutvecklar arbetssätt och mallar för att förenkla och förstärka detta fokus.

Statsbidrag

För delar av arbets- och företagsnämndens verksamhet utgår statsbidrag. Förväntat nettoutfall för statsbidragen 2020 var drygt 67 miljoner kronor och rörde hela eller delar av verksamheten inom ensamkommande barn och unga, nyanlända flyktingar och vuxenutbildning. Totala beslutade statsbidrag var under året drygt 81 miljoner kronor.

Tabell statsbidrag 2020

2020	Budgeterade bidrag (helår), tsek	Erhållna statsbidrag 2020	Utfall statsbidrag Årsbokslut 2020 tsek	Skillnad erhållna och utfall
Ensamkommande barn/unga	19 172	29 044	25 984	-3 060

Nyanlända flyktingar	22 681	30 115	24 143	-5 972
Vuxenutbildning	4 486	21 998	17 324	-4 674
Summa	46 339	81 157	67 451	-13 706

5.1 Maximalt värde för skattepengarna

Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Positivt utfall för ekonomiskt bistånd trots pågående pandemi

Målet för andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd uppnås inte. Måttet beskriver andelen vuxna biståndsmottagare som behöver ekonomiskt bistånd i mer än 10-12 månader varje år. Anledningen till att målet inte uppnås är den pågående pandemin, som medfört att de som står långt ifrån arbetsmarknaden har ännu svårare att uppnå egen försörjning. Andelen hushåll med långvarigt bistånd har därför ökat med 6 procent från föregående år. Målet om andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd uppnås inte, även detta som ett resultat av pågående pandemi. Efter att andelen arbetslösa ungdomar ökat i samband med pandemin har antalet under hösten därefter minskat. Då en viss eftersläpning av det ekonomiska biståndet alltid föreligger borde andelen ungdomar som beviljas ekonomiskt bistånd minska under första delen av 2021. Att det totala antalet hushåll har minskat med cirka 180 mot samma period föregående år visar på en positiv trend avseende utbetalning av ekonomiskt bistånd. Minskningen är anmärkningsvärd med anledning av pågående pandemi.

Antalet nya ansökningar har sedan sommaren 2020 ökat kraftigt. Initialt har detta inte medfört ett faktiskt ökat kundantal då de flesta inte varit berättigade till bistånd. Totalt mellan perioden juli och december inkom 389 nya ansökningar, av dessa ledde cirka 10 procent till ett bifallsbeslut.

Ett fortsatt fokus på ständigt förbättrade arbetsprocesser har gett möjlighet till bättre kontroller av rätten till bistånd, där utökningen av två handläggare med fokus på hembesök varit en del. En ytterligare förklaring antas vara att antalet nyanlända som flyttar ut ur kommunens genomgångsbostäder efter två år väljer att bosätta sig i andra kommuner.

Antalet nya ansökningar har sedan sommaren 2020 ökat kraftigt. Initialt har detta inte medfört ett faktiskt ökat kundantal då de flesta inte varit berättigade till bistånd.

Vanliga försörjningshinder och hushållstyper

De vanligaste försörjningshindren hos kunder för ekonomiskt bistånd under året har varit främst tre; cirka 37 procent är arbetslösa utan ersättning, cirka 16 procent är sjukskrivna men saknar sjukpenning och cirka 13 procent är arbetslösa med otillräcklig ersättning och 16 procent väntar på eller har otillräcklig etableringsersättning.

Diagram 1) Utbetalningar per hushållstyp

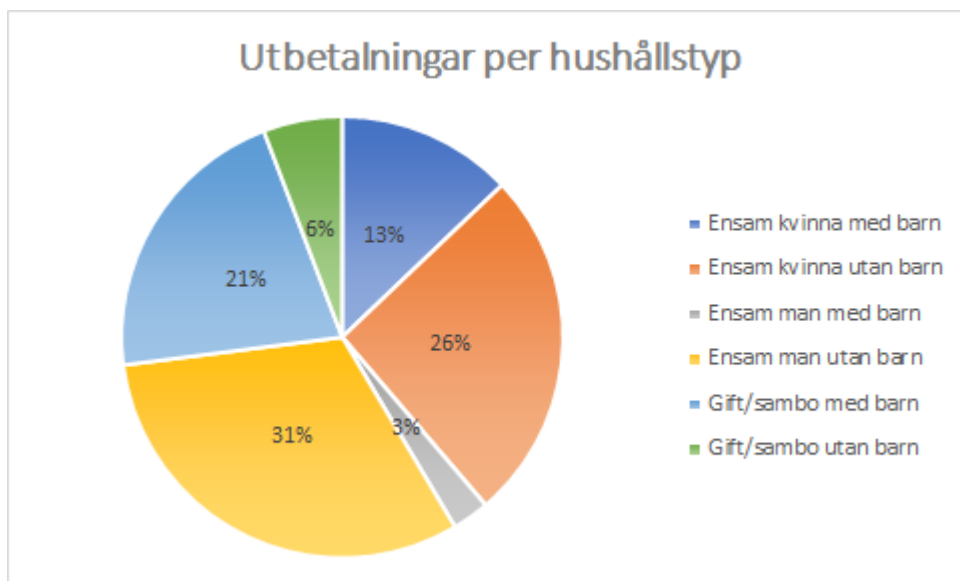
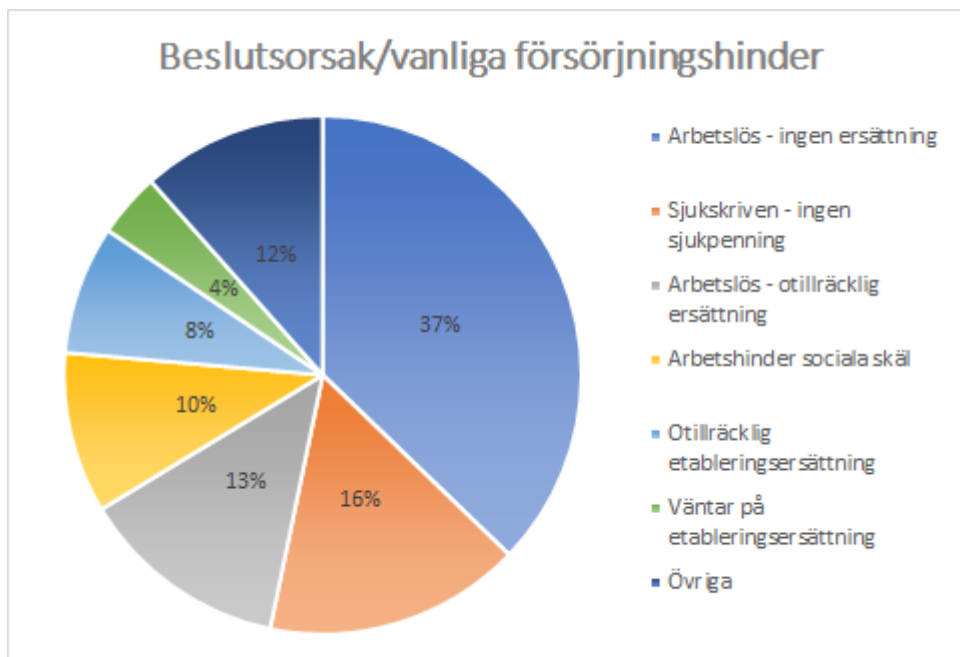

Diagram 2) Beslutsorsaker

Hembesök ekonomiskt bistånd

Införandet av hembesök i verksamheten ekonomiskt bistånd som startades upp under slutet av 2019 stannade under våren upp med anledning av pågående pandemi. Inga hembesök genomfördes under våren och sommaren. Mellan augusti och oktober återupptogs hembesöken för att sedan återigen pausa då smittspridningen i samhället ökade. När hembesök genomförs används skyddsutrustning utifrån ansvariga myndigheters rekommendation. Det är på grund av pandemin ännu för tidigt att dra några tydliga slutsatser av detta arbetssätt men verksamheten kan trots detta se att det är till hjälp för att utveckla arbetet med fördjupade utredningar vid nyansökan.

Felaktiga utbetalningar ekonomiskt bistånd

Utredningarna gällande felaktiga utbetalningar har under en period varit eftersatt på grund av hög arbetsbelastning. Arbetet har under 2020 återupptagits och medfört att ett antal fall av felaktiga utbetalningar upptäckts vilket resulterat i återkrav samt i vissa fall polisanmälan om bidragsfusk.

Drop-in med fokus på arbete, ekonomi och bostad

Under året har en ny funktion med fokus på arbete, ekonomi och bostad för personer i behov av extra stöd i myndighetsfrågor startats upp. Detta för att bistå kommuninnevånare som behöver stöd att orientera sig i det svenska samhället. Utförandet av insatsen har anpassats med anledning av pågående pandemi. Majoriteten av de Nackabor som besökt drop-in har haft frågor rörande ekonomi eller beslut från annan myndighet som kunden inte förstår. Behov av stöd att fylla i blanketter både till kommunen och till andra myndigheter som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten är också vanligt. Även frågor kring bostad som till exempel felanmälan och stöd med att betala hyran har förekommit. Resultaten hittills visar att insatsen nått kvinnor i något större utsträckning än män då 60 procent av de som sökt sig till drop-in är kvinnor.

Case manager

Under 2020 har en ny insats inrättats, med start i april månad, i form av så kallad case manager för personer i behov av samordning och uppföljning av insatser mellan socialtjänst, beroendevård, psykiatri, försäkringskassa och andra myndigheter för att korta tiden till egen försörjning. Insatsen beviljas för kunder där andra omständigheter i personens liv än arbetsförmågan utgör ett hinder för arbete och självförsörjning. Arbets- och företagsenhetens karriärvägledare mot arbete är remitterande instans. Inför det kommande verksamhetsåret fortlöper insatsen för fortsatt utvärdering och utveckling.

Goda resultat på vägen mot etablering

Nämndens högt satta mål att samtliga hushåll ska flytta till egen bostad efter etableringsperiodens slut uppnås inte till fullo, men måluppfyllelsen är med tanke på den rådande bostadsmarknaden i framför allt Stockholmsregionen samt pågående pandemi fortsatt hög. Under året har insatsen "bointroduktion och bosökstöd för nyanlända" resulterat i att 88 procent av alla nyanlända som skulle flytta från sin genomgångsbostad hittat eget boende. Att resultatet sjunkit antas vara en effekt av pågående pandemi. Bland annat har bosökstöd under en period genomförts per telefon och de flesta bostadsvisningar har ställts in. För singelhushåll har utfallet varit 94 procent samtidigt som 84 procent av hushåll med barn har lyckats hitta eget boende efter de två åren i kommunens genomgångsbostäder. Insatsen bosökstöd är fortsatt ett viktigt verktyg för att stödja Nackas nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. Genom insatsen minskas risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad.

Samordnade insatser för egen försörjning

Inom ramen för samordningsförbundet VärNa har Nacka deltagit i ett flerårigt projekt tillsammans med ytterligare fem samordningsförbund. Det så kallade MIA-projektet (Mobilisering inför arbete) har syftat till att ge människor som av olika anledningar aldrig har arbetat, eller som inte arbetat på länge, chans att förbereda sig för ett jobb. Efter deltagande i MIA-projektet ska deltagarna vara redo att börja studera, arbetsträna eller arbeta. Ett av projektets mål var att 30 procent av deltagarna skulle börja arbeta eller studera efter avslutad insats. Endast VärNas deltagare nådde detta mål. MIA-projektet har under året avslutats. Därefter beslutades det att arbeta vidare med samma koncept inom ramen för en ny programverksamhet kallad MIA vidare.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning)	31 %	34 %	40 %	26 %
Andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd (egen mätning)	2,9 %	2 %	2,4 %	2 %
Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut.	87 %	94 %	88 %	100 %

5.2 Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser

Ökad samordning och samverkan i fokus

Antalet arbetslösa var i slutet året 3411 personer, varav 2162 är öppet arbetslösa vilket är en ökning med 745 personer mot föregående år. Övriga 1249 individer deltar i olika program med aktivitetsstöd, vilket är en ökning med 390 mot föregående år.

Arbetslösheten har stigit i Nacka under året från 4,5 procent föregående år till 6,3 procent vid årets slut. Arbetslösheten för unga vuxna har stigit från 4,9 procent till 7,1 procent motsvarande period. För utrikesfödda har arbetslösheten ökat från 10,8 procent i december 2019 till 13,1 procent detta år.

Under året har 943 Nackabor varit aktuella för någon form av arbetsmarknadsinsats, vilket är 200 färre än föregående år då motsvarande siffra var 1143. Fördelningen mellan könen är relativt lika men med något fler kvinnor än män.

Se diagram nedan för att relatera Nackas arbetslöshet med Stockholms län och riket.

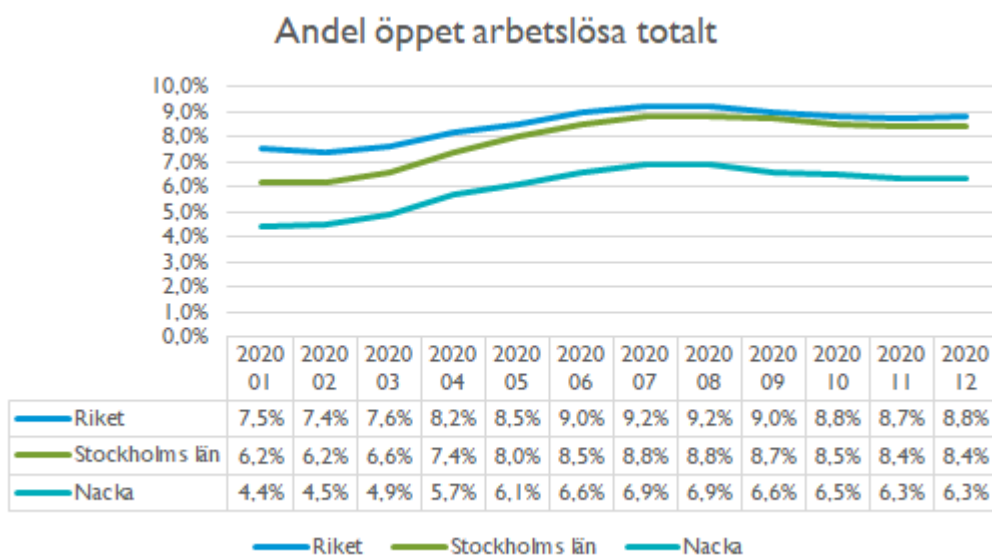

Diagram 1: Andel öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd 16-64 år Källa: Arbetsförmedlingen

Unga 18-24 öppet arbetslösa

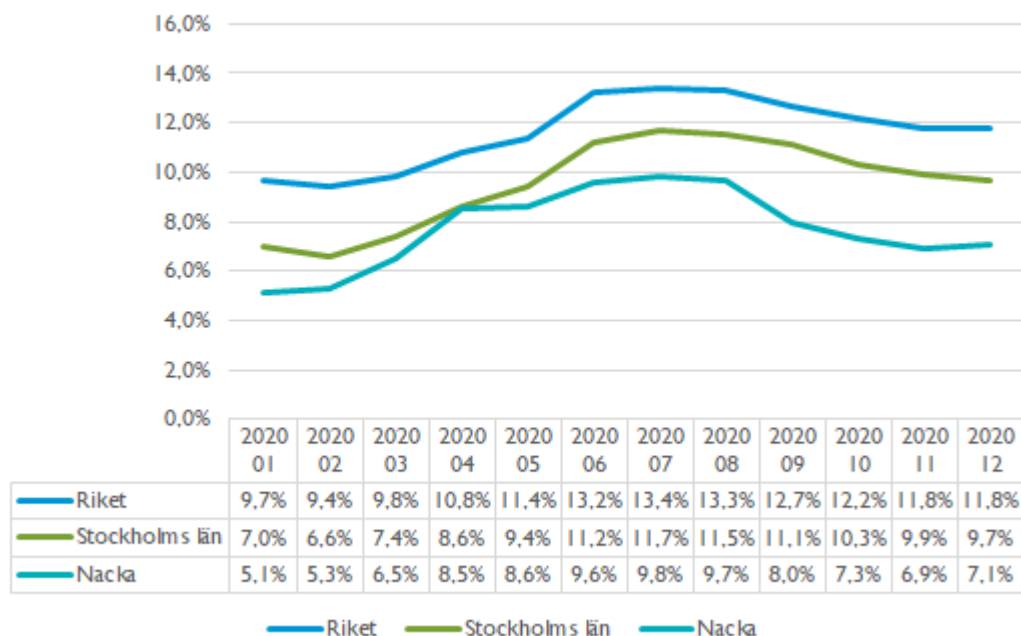

Diagram 2: Andel unga 18-24 år öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd Källa: Arbetsförmedlingen

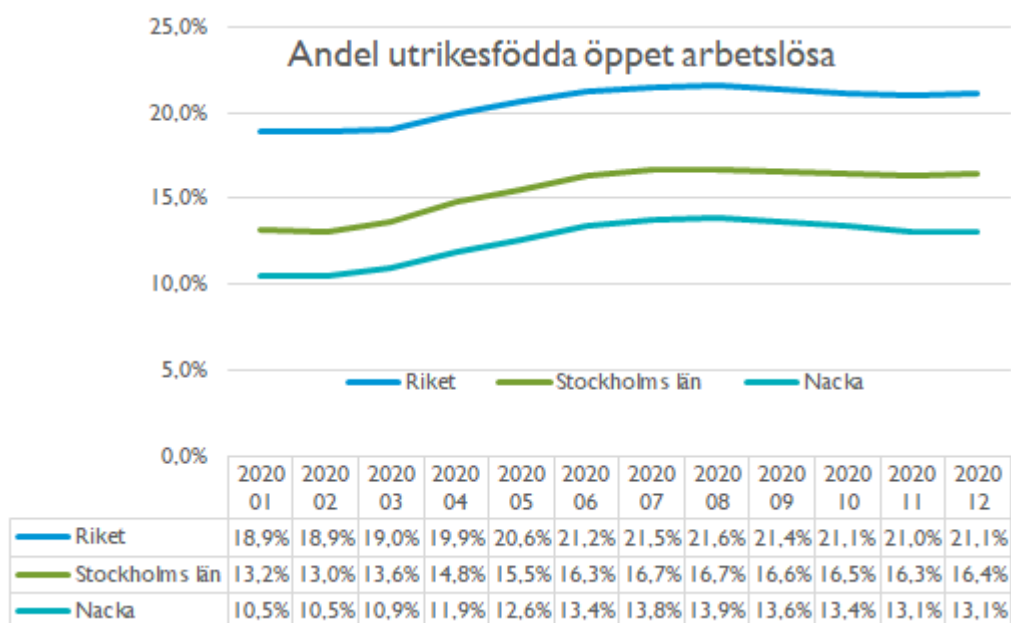

Diagram 3: Andel utrikesfödda öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd Källa: Arbetsförmedlingen

Andel Nackabor som efter avslut nått egen försörjning

Antal Nackabor som under omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var 489 individer. Av dessa uppnådde 318 målet om egen försörjning vilket motsvarar 65 procent. Avslutade till egen försörjning är även här jämnt fördelade mellan kvinnor och män.

Målgruppen för de kommunala arbetsmarknadsinsatserna har under de senaste åren förändrats. Verksamheten arbetar inte i lika stor utsträckning med personer som står nära arbetsmarknaden.

Stor del av de nu aktuella målgrupperna är personer som behöver rehabiliterande insatser.

Utflyttningen påverkar denna siffra, den var stor redan förra året och är större i år. Kunden hinner inte avsluta insatsen utan flyttar från Nacka. Procentuellt avslutade till egen försörjning har under senaste åren sjunkit, vilket till stor del beror på att många kunder som avslutat sin etableringstid flyttat från Nacka kommun. Om avflyttade kunder räknas bort från totalen hade avslutade till egen försörjning istället hamnat på 84% för 2020.

Målet om andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år uppnås inte helt men får mot bakgrund av pågående pandemi anses rimligt.

För nyanlända kunder har insatsen språk- och arbetsintroduktion (Jobbpeng SAI) fortsatt visat sig vara den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad. Även extratjänster har varit och är även fortsatt en viktig insats för målgruppen. Under året har 39 extratjänster erbjudits till Nackabor.

Hälsobefrämjande etablering (HE) är ett nationellt projekt inom samordningsförbunden som har inventerat behov av hälsobefrämjande insatser för kvinnor inom målgruppen som står längst bort från arbetsmarknaden. VärNa valde som ett av tre samordningsförbund att delta vilket startade 2018. Projektet nådde 26 Nackabor med bland annat hälsosamtal, hälsoskola och vägledning samt förrehabiliterande insatser via regionen eller kommunala insatser via socialtjänstlagen.

Kvalitetsuppföljning och resultat inom svenska för invandrare (sfi)

En uppföljning av resultatet av den externa revision som gjordes av sfi-verksamheten i slutet av 2018 har genomförts under hösten 2020.

Flera förändringar som genomfördes under 2019 så som förändring av ersättningsmodellen, att nivåplaceringen inom sfi togs över av kommunen, att kraven på andelen behöriga och legitimerade lärare höjdes samt krav på undervisning i separata studievägar. Tydliga effekter att dessa förändringar på utfallet för indikatorn "godkänt betyg senast terminen efter kursstart" har ännu inte uppnåtts. Den enskilt största anledningen till detta antas vara den pågående pandemin som har inneburit att största delen av verksamheten bedrivits på distans sedan dess. Insatsen Sfi-Bas har till största delen bedrivits i klassrum under året då målgruppen har behov av att vara på plats för att få progression i sina studier.

Resultatet för andelen elever som senast terminen efter kursstart når godkänt minskar med sju procentenheter jämfört med föregående år och målet är därmed inte uppnått. Genomsnittstiden per genomförd kurs har ökat från 4,7 månader föregående år till 5,2 månader 2020, vilket är förväntat med tanke på den rådande pandemin samt att motsvarande resultat för elever som läste på distans under föregående år endast var 14 procent.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel kursdeltagare inom SFI med minst godkänt betyg terminen efter kursstart.	42 %	45 %	38 %	60 %
Andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år.	75 %	88 %	83 %	87 %

Kommentar

*Utfall avseende Andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år redovisas för november 2020.

Andel Nackabor som efter avslutad insats nått egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande.	72 %	70 %	65 %	72 %
--	------	------	------	------

Kommentar

Tabellerna nedan visar utfallet för verksamheterna. Här nedan återfinns tabellen för Sfi som visar att antalet elever under 2020 har minskat med 10,3 jämfört med föregående år - liksom antalet starter har varit färre.

Tabell SFI

Verksamhet / år (Sfi)	2018	2019	2020	Förändr (%)
Antal elever totalt under året	1 393	1 577	1 415	-10,3
Antal elever som startat under året	1 243	1 208	1 014	-16
Andel Nackabor*/ **	83	82	85	4
Andel kvinnor**	58	60	59	-2
Antalet kursaktiviteter**	1 844	1 657	1 370	-17
Antalet kursaktiviteter per elev**	1,5	1,4	1,4	0
Andel status senast terminen efter kursstart***				
Andel godkänt betyg	42	45	38,4	-14
Andel ej godkänt betyg	0	2	1	-50
Andel avbrott	38	37	49	32,4
Fortsätter kurs	19	16	11,6	-27,5

* Folkbokförda i Nacka vid årets slut.

** Beräknat på antal elever som startat under året

*** Avbrott "ej start" exkluderade samt elever med beslut från annan hemkommun.

Kolumnen förändring D %

Förändring av antal är beräknad som en procentuell förändring från 2019 till 2020.

Förändring av andel är beräknad endast som en skillnad i antal procentenheter från år 2019 till år 2020 (på samma vis som i kvalitetsrapporter för 2018 och 2019).

Prövningar ingår ej i underlaget

Tabell för arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsats gruppering	Antal kunder	Arbete/Eget företagande	Studier	Summa avslut till arbete eller studier
Jobbpeng grund	36	20	3	23
Jobbpeng förstärkt	120	17	10	27
Jobbpeng Språk- och arbetsintroduktion	69	24	13	37
Delsumma jobbpeng	225	61	26	87
Förrehabiliterande insatser (inkl. regionen med flera)	123	9	1	10
Föräldraledig/Sjukskriven	15	1	1	2
Insatser för unga under 21 år	10	3	14	17
Gemensamma insatser, arbetsförmedlingen och AFE	66	19	13	32
Studier, med eller utan, ekonomiskt bistånd	52	6	11	17
Summa	491	99	66	165

5.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommunalar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.

Genomgångsbostäder i alla kommunalar

Målet om genomgångsbostäder i alla kommunalar är uppfyllt. Vid matchning säkerställs att anvisade

nyanländas bostäder även fortsatt är spridda över hela kommunen för bästa möjlighet till integration.

För att möjliggöra en fortsatt god måluppfyllelse krävs att särskild hänsyn tas av fastställt mål vid framtida planering av bostadsbeståndet hos enheten för fastighetsförvaltning under kommunstyrelsen.

Arbetslöshet bland utrikes födda

Under våren och sommaren skedde en betydande ökning av antalet inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen. Mest ökade arbetslösheten bland utrikes födda och ungdomar. De som först drabbas av arbetslöshet är personer som haft tillfälliga anställningar och personer som är nya på arbetsmarknaden och saknar arbetslivserfarenhet. Under den pågående pandemin har branscher med typiska ingångsjobb på arbetsmarknaden drabbats hårt av varsel, så som hotell, restaurang och handel. En tänkbar utveckling är att utrikes födda nackabor som nyligen nått egen försörjning riskerar att återigen behöva insats och försörjningsstöd.

I samverkan med kommunens auktoriserade jobbboxperter och Arbetsförmedlingen behöver dialogen om insatser för att motverka förlängt utanförskap för redan befintliga kunder fördjupas.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel kommundelar med genomgångsbostäder för nyanlända.	100 %	100 %	100 %	100 %
Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften.	8,6 %	5,8 %	7,4 %	7,5 %

5.4 Stark och balanserad tillväxt

Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Acceptabla resultat trots pågående pandemi

Året har präglats av den pågående pandemin och detta har inneburit att den största delen av den kommunala vuxenutbildningen bedrivits på distans. Andelen elever med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs inom grundläggande och gymnasial nivå har försämrats med fyra respektive tre procent. Målet är därmed inte uppfyllt. Förklaringen antas vara att majoriteten av den kommunala vuxenutbildningen bedrivits på distans under året och att det inneburit negativa effekter för de elever som därmed inte kunnat genomföra dessa studier med optimala förutsättningar. Efterfrågan på både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har ökat jämfört med föregående år. Denna ökning beror främst på den ökade efterfrågan på studier som uppkom under den pågående pandemin.

Kommunal vuxenutbildning under året

Från och med 1 juli 2020 är särskild utbildning för vuxna (särsvux) en del av kommunal vuxenutbildning och är därmed ingen egen skolform. Detta innebär att skolformen kommunal vuxenutbildning omfattar följande delar:

- gymnasial nivå
- grundläggande nivå
- särskild utbildning på gymnasial nivå
- särskild utbildning på grundläggande nivå
- svenska för invandrare (sfi)

Under året har två nya anordnare inom Nackas kommunala vuxenutbildning blivit auktoriserade, en anordnare blivit avauktoriserad då den inte haft uppdrag för Nacka kommun under tolv månader, fem anordnare har begärt att bli avauktoriserade på grund av få antal kunder och en anordnare har blivit avauktoriserad på grund av kvalitetsbrister.

Sammantaget har kommunens vuxenutbildning fortsatt en god kvalitet och goda resultat gällande elevernas nöjdhet och betygsresultat. Det systematiska kvalitetsarbetet har upprätthållits trots rådande pandemi och Nacka har under året haft en kontinuerlig dialog med anordnare inom Nackas kommunala vuxenutbildning och andra kommuner.

Det kommunala aktivitetsansvaret

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Det kommunala aktivitetsansvaret tre huvuduppgifter är att hålla sig informerad och bedriva en uppsökande verksamhet, erbjuda lämpliga åtgärder samt att tillsammans med skolan förebygga avhopp från gymnasiet. Under året har 319 ungdomar omfattats av det kommunala aktivitetsansvaret i Nacka, 55 procent av dem är unga män och 45 procent unga kvinnor. Antalet insatser för målgruppen var 79 under året vilket kan jämföras med de 88 under föregående år. De flesta insatserna sker inom Jobbpeng förstärkt och studieförberedande praktik samt vägledning för studier. Av de 20 procent som inte gått vidare till studier eller arbete har några flyttat från kommunen, någon gick vidare till behandlingshem, ett par till annan myndighet medan ytterligare någon blivit sjuk.

Under året har förbättringar genomförts i arbetet för att nå målet inom det kommunala aktivitetsansvaret. Bland annat har den uppsökande verksamheten tidigarelagts och tiden från avhopp till hembesök har på detta sätt kortats ner. En extra satsning från staten för ungdomar som under året gått ut gymnasiet eller ingår i kommunala aktivitetsansvaret i form av förlängt sommarjobb har pågått under hösten. En inventering har också gjorts för att utforska ungdomars olika mötesplatser. Resultatet utvärdera i början på 2021.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel ungdomar mellan 16-20 år som hoppat av gymnasiet och efter insats från kommunen återgår till studier eller arbete.	87 %	85 %	80 %	90 %
Andel kursdeltagare inom grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs	90 %	90 %	87 %	90 %

Kommentar till tabeller för vuxenutbildning

Grundläggande vuxenutbildning

Vuxenutbildning/År (Grundvux)	2018	2019	2020	Förändr (%)
Antal elever	657	718	753	4,9
Andel Nackabor*	80	81	77	-4,9
Andel kvinnor	63	64	65	1,6
Antal kursaktiviteter	1 134	1 257	1 355	7,8
Svenska som andraspråk (Grundl)	788	948	920	-3
Engelska (Grundl)	234	219	330	50,7
Matematik (Grundl)	72	52	66	26,9

Vuxenutbildning/År (Grundvux)	2018	2019	2020	Förändr (%)
Övrigt (Grundl)	31	38	39	2,6
Andel godkänt betyg	91	91	87	4,4
Andel ej godkänt betyg	9	9	13	44,4
Andel avbrott	16	17	17	0

Se nedan

Gymnasial vuxenutbildning

Vuxenutbild/År (Gymn)	2018	2019	2020	Förändr (%)
Antal elever	3100	3145	3578	13,8
Andel Nackabor*	70	69	73	5,8
Andel kvinnor	64	62,4	64	2,6
Antal kursaktiviteter	11 562	10 404	11 080	6,5
Antal kursaktiviteter per elev	3,7	3,3	3,1	-6,1
Andel godkänt betyg	89	89	87	-2,2
Andel ej godkänt betyg	11	11	13	18,2
Andel avbrott	16	14	16,6	18,6

* Folkbokförda i Nacka vid årets slut.

Kolumnen förändring D %

Förändring av antal är beräknad som en procentuell förändring från 2019 till 2020.

Förändring av andel är beräknad endast som en skillnad i antal procentenheter från år 2019 till år 2020 (på samma vis som i kvalitetsrapporter för 2018 och 2019).

Prövningar ingår ej i underlaget

Gymnasienivå inkluderar både lärling och särvox.

6 Redovisning av särskilda uppdrag

Arbets- och företagsnämnden har inför året inte tilldelats några särskilda uppdrag.

7 Ekonomiskt resultat

Arbets- och företagsnämndens resultat för 2020 motsvarar en positiv budgetavvikelse på cirka 43,3 miljoner kronor. Arbets- och företagsnämnden redovisar ett resultat som är i linje med den förväntade prognosen som redovisades i tertial 2. Sammantaget visar detta på en ekonomi i balans.

Nämndens kundunderlag har under året minskat kraftigt på grund av pågående pandemi. Antalet nyanlända som anvisats har under större delen av året pausats vilket har påverkat samtliga verksamheters resultat.

Den positiva avvikelsen beror delvis på högre intäkter i form av stadsbidrag än budgeterat, men främst på lägre kostnader än budgeterat för samtliga verksamheter med anledning av den lägre efterfrågan. Den under året pågående pandemins effekter på arbetsmarknaden och därmed ökande arbetslösheten i Nacka har avtagit något under hösten från en högsta nivå i augusti. Nämndens verksamheter har under året fortsatt utveckla sin ekonomistyrning med gott resultat.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020		Utfall 2019		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 044	- 10 952	-9 909	-7 428	-2 481	2 331	-10 608	-8 278
Gymnasial vuxenutbildning, check	28 089	- 56 682	-28 593	-36 714	8 121	22 306	-60 437	-38 131
Svenska för invandrare, check	3 096	- 16 940	-13 844	-12 864	-980	2 604	-18 610	-16 006
Arbetsmarknadsinsatser, check	-	- 13 073	-13 073	- 19 279	6 206	0	-18 798	-18 798
Arbetsmarknadsinsatser övrigt	6 123	- 23 171	-17 048	- 28 288	11 240	3 427	-24 418	-20 990
Samhällsorientering, kundval	-	- 166	-166	-996	831	0	-569	-569
Ekonomiskt bistånd, inkl. dödsbo & BUS	3 692	- 77 280	-73 588	-86 793	13 205	2 894	-84 297	-81 403
Ensamkommande barn	27 487	- 21 142	6 345	-466	6 811	42 114	-46 226	-4 112
Flykting inkl. bostadsförsörjning	33 472	- 27 274	6 198	-3 547	9 745	53 465	-49 698	3 766
Nämnd	-	- 1 225	-1 225	-1 817	592	0	-892	-892
Myndighet och huvudmannauppgifter	1 947	- 53 567	-51 620	-41 670	-9 950	2 543	-45 701	-43 158
Summa	104 950	-301 472	-196 523	-239 862	43 339	131 684	-360 255	-228 571

7.1 Kommunal vuxenutbildning

Resultatet för den totala kommunala vuxenutbildningen för året är 52,3 miljoner kronor vilket genererar en budgetavvikelse om 4,6 miljoner kronor. Den oväntade påverkan på utfallet för intäkter var att verksamheten beviljades ytterligare statsbidrag kopplat till pågående pandemi vilket utgör en större del av överskottet.

Nettoutfallet för den grundläggande vuxenutbildning för 2020 är minus 9,9 miljoner kronor vilket ger en negativ budgetavvikelse om 2,5 miljoner kronor. I jämförelse med föregående år är volymerna och kostnaderna i samma nivå.

För gymnasial vuxenutbildning som omfattar både särskild utbildning för vuxna (sär vux) och lärlingsutbildningar är nettoutfallet minus 28,6 miljoner vilket innebär en positiv avvikelse på närmare 10 miljoner kronor. Avvikelsen har sin främsta förklaring i ökade statsbidrag.

Utfallet för svenska för invandrare, sfi visar på ett nettoutfall på minus 13,8 miljoner kronor vilket ger en negativ avvikelse på knappt en miljon kronor. Förklaringen är huvudsakligen att kostnaderna varit för lågt budgeterade. Jämfört med föregående år var kostnaderna högre liksom även volymerna.

7.2 Arbetsmarknad

Resultatet totalt för arbetsmarknadsinsatser för året är minus 30 miljoner kronor vilket ger ett positivt överskott på 17,4 miljoner kronor. Detta beror till största delen på att budgeten för året var för högt lagd både avseende förväntade volymer.

Arbetsmarknad, check så kallad jobbpeng omfattar olika insatser som jobbpeng grund och jobbpeng förstärkt samt för språk- och arbetsintroduktion (SAI). Tillsammans kostar dessa insatser 13 miljoner kronor vilket ger en positiv budgetavvikelse om 6,2 miljoner kronor. Dessa kostnader kan jämföras mot föregående års kostnader för samma insatser med något högre volymer som resulterade i 18,8 miljoner kronor med en budgetavvikelse på 9,2 miljoner kronor.

Insatser inom Arbetsmarknad, övriga avtal inkluderar i huvudsak olika överenskommelser som nämnden har med den kommunala produktionen och samordningsförbundet VärNa. Här återfinns kostnader för insatser såsom sommarjobb till ungdomar, entreprenörsutbildning, föreningsbidrag samt övriga projekt. Nettoutfallet på minus 17 miljoner kronor kan jämföras med 2019 års nettoutfall på minus 20,9 miljoner kronor. Årets utfall utgör en positiv budgetavvikelse på drygt 11,2 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror delvis på för högt budgeterade volymer och delvis på att avtalade insatser har fördröjts på grund av pandemin.

7.3 Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska utfallet för verksamheten ekonomiskt bistånd för helåret 2020 är minus cirka 73,5 miljoner kronor. Det motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 13,2 miljoner kronor. Utfallet är en minskning om cirka 7 miljoner kronor jämfört med 2019. Kostnadsminskningen beror på att antalet kunder som beviljats ekonomiskt bistånd minskat.

Sammanlagt 898 hushåll har tagit emot ekonomiskt bistånd under året mot 1078 för samma period föregående år, det vill säga en minskning med 180 hushåll, vilket motsvarar cirka 17 procent. En stabil arbetsgrupp, stabilt ledarskap och kontinuitet i handlägningsprocessen har bidragit till minskningen.

Antalet hushåll som ansökt om ekonomiskt bistånd har sedan sommaren ökat kraftigt medan andelen nya hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd under samma period inte ökat. Antalet hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd förväntas eventuellt på sikt öka på grund av långtgående effekter av pågående pandemi. Utvecklingen följs noggrant och prognosen på längre sikt är fortsatt svårbedömd, men för 2020 är utfallet klart lägre än budget i enlighet med prognostiserad trend.

Sammanlagt har 105 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2020, vilket är en minskning med 56 hushåll mot föregående år. Under 2020 har 51 hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

Ingen ökad ärendemängd har registrerats hos kommunens budget- och skuldrådgivare till följd av att konsumentrådgivningen lades ner vid årsskiftet. En ökning av antal ärenden för dödsbohandläggningen har dock konstaterats vilket får antas vara en effekt av pågående pandemi.

7.4 Ensamkommande barn och unga

Årets resultat för verksamheten ensamkommande barn och unga är cirka 6,3 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 6,8 miljoner kronor. Anledningen till den stora ökningen av såväl utfall som avvikelse är att kostnader för myndighetsutövning har flyttats över till "myndighet och huvudmannaskap. Det stora positiva utfallet ska därför läsas mot det underskott som utfaller inom posten "myndighet och huvudmannaskap".

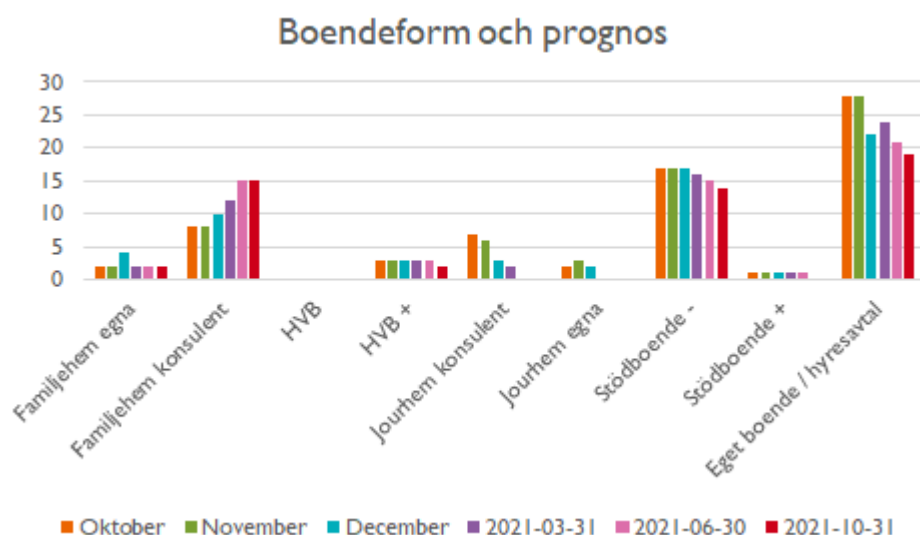
Nacka kommun har under året ansvarat för ett minskande antal ensamkommande barn och unga. Antalet var inledningsvis 120 för att under året minska med 58 barn/unga vilket motsvarar cirka 48 procent och vid december månads utgång uppgå till 62, vilket är en minskning med sex barn och unga sedan föregående månad. Totalt under 2020 har fem ensamkommande barn anvisats till kommunen och tre familjeåterföreningar har skett där tre ensamkommande barn/unga med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj. Sju ensamkommande barn har under året erhållit svenskt medborgarskap. I samband med att svenskt medborgarskap erhålls upphör den statliga ersättning som annars utgår. Ansvar och kostnad för barn och unga med svenskt medborgarskap ligger under socialnämnden.

Tabell: Status i asylprocessen och boendekommun, ensamkommande

Antal barn	Asyl-sökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	0 (0)	23 (64)	6 (13)	1 (2)	31 (78)
Annan kommun	2 (7)	17 (23)	12 (10)	1 (1)	33 (42)
Totalt	2 (7)	40 (87)	18 (23)	2 (3)	62 (120)

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har antingen varit placerade utanför kommunen sedan ankomst eller i någon form av särskilt boende på grund av vårdbehov. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetshinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga. (Siffror i parentes avser föregående år, 2019).

Diagram 1) Ensamkommande barn/unga per boendeform samt prognos för boendeform

Boendekedjan prognostiseras utifrån aktuell information och bedömning av den unges behov, mognad och ansvarstagande samt status i eventuell pågående asylprocess.

7.5 Flykting

Årets ekonomiska utfall för budgetposten nyanlända flyktingar är cirka 6,2 miljoner kronor, vilket är ett positivt utfall i relation till budget på cirka 9,7 miljoner kronor.

Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och hyresintäkter från genomgångsbostäder samt diverse utgifter som till exempel internhyra för genomgångsbostäder, etablerings- och bosökstöd. Budgetavvikelsen beror dels på högre schablonintäkter jämfört med budget dels på lägre kostnader jämfört med budget. Avvikelsen har ökat sedan september på grund av att kostnader för myndighetsutövning har flyttats till rätt budgetpost i enlighet med vad tidigare aviserats. Utfallet ska därför läsas mot det underskott som utfaller inom posten "myndighet och huvudmannaskap".

Under 2020 har 43 hushåll om 123 personer tagits emot i kommunen på anvisning från Migrationsverket. Av de 123 anvisade är 63 barn. Kvotflyktingar utgör 72 procent (89 personer) av det totala antalet mottagna. Mottagandet av anvisade nyanlända var under 2020 är det lägsta mottagandet sedan bosättningslagen trädde i kraft.

Under 2020 anvisades endast 69 procent av kommunalet och 74 procent av det prognosticerade antalet nyanlända togs emot under året. Totalt anvisades under året 96 nyanlända istället för 139 som var Nackas kommunal för 2020. Tjugosex personer motsvarande 27 procent av de anvisade, kommer att tas emot under 2021, eftersom det faktiska mottagandet sker två månader efter anvisningen.

Att mottagandet varit så lågt beror på att överföringen av kvotflyktingar stoppades på grund av pandemin. Nacka kommun tog inte emot några kvotflyktingar under perioden mars-september. Under månaderna mars-maj hade kommunen inget mottagande på grund av att Migrationsverket hade för få att anvisa.

Hållbar bostadsförsörjning

För att nå nämndens mål och budget även framöver krävs att verksamhetens prognos gällande bostäder för nämndens målgrupper motsvaras av en anpassad kapacitet från enheten för fastighetsförvaltning. Detta för att minimera kostnader för outhyrda bostäder samt andra tillkommande kostnader för bostäder för sociala behov. Arbetet med att säkerställa en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning till en kostnad som motsvarar den för verksamheten fastställda budgeten förutsätter ett fortsatt nära samarbete med enheten för fastighetsförvaltning. Under året har arbetet med en gemensam anpassningsplan för kommunens bostäder för sociala behov realiserats.

Nämnden har under året belastats med kostnader för tomhyror på cirka 8,2 miljoner kronor. Kommunen har i vissa fall rätt att få ersättning för hyreskostnader för bostäder som kommunen har anmält tillgängliga till Migrationsverket. För att beviljas återsökta medel krävs att en anvisad nyanländ flyttar in i den bostad som anmälts som tom. I de fall den anmälda bostaden används till någon annan av kommunens målgrupper som kan beviljas bostad för sociala ändamål avslås kommunens ansökan. Återsökning för kvartal ett och två avseende sammanlagt 572 932 kronor har under året gjorts till Migrationsverket. Av dessa har Migrationsverket fattat beslut om att bevilja Nacka kommun 418 947 kronor och att avslå resterande 153 985 kronor. För kvartal tre kvarstår att återsöka för resterande kostnader.

Av de anvisade hushåll som togs emot under 2018 har 70 hushåll om sammanlagt 230 personer flyttat ut eller sagts upp från sin genomgångsbostad för att den tvååriga etableringsperioden är slut.

Sextioen hushåll (41 familjer och 20 singelhushåll) om totalt 203 personer har flyttat till eget boende, varav nio hushåll i Nacka kommun. Sex hushåll om 16 personer har beviljats tillfälligt boende och ett hushåll har beviljats socialt kontrakt. Se tabell 1 nedan.

Antalet kvadratmeter för de nyanlända som tagits emot under året är cirka 19 kvadratmeter per person. Antalet kvadratmeter per person har under året varierat mellan 13 och 25 kvadratmeter, vilket beror på att det inte alltid är möjligt att matcha hushåll mot befintliga bostäder på ett effektivt sätt.

Möjligheten att matcha effektivt är en viktig förutsättning för att hålla nere hyreskostnaden för nyanlända så att de kan betala hyran med den etableringsersättning de erhåller när de deltar i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Om hyran är för hög behöver de nyanlända söka kompletterande ekonomiskt bistånd från kommunen.

Tabell I. Nyanlända - status efter två års genomgångsbostad

Månad	Antal hushåll	Antal personer	Eget boende	varav i Nacka	varav i kommun i Stockholms län	varav i kommun utanför Stockholms län	ingen uppgift om kommun	Tillfälligt boende eller socialt kontrakt	Annat boende
Januari	2	6	1	1	0	0	0	5	0
Februari	2	12	12	0	0	12	0	0	0
Mars	8	14	14	0	7	1	6	0	0
April	12	40	32	1	9	21	1	8	0
Maj	15	49	48	5	21	21	1	1	0
Juni	5	19	19	0	0	19	0	0	0
Juli	4	14	13	1	0	8	4	0	1
Augusti	5	17	15	4	3	8	0	2	0
September	6	12	12	7	0	4	1	0	0
Oktober	6	19	14	0	5	9	0	5	0
November	4	22	17	0	0	17	0	0	5
December	1	6	6	0	0	0	6	0	0
Totalt	70	230	203	19	45	120	19	21	6

7.6 Samhällsorientering

Resultatet för samhällsorientering ger en kostnad på 166 000 kronor, vilket är cirka 831 000 kronor mindre än budgeterat. En kombination av färre vuxna nyanlända till följd av pågående pandemi och därmed uppskjutna anvisningar än vad som prognostiserats samt senarelagda utbildningsstarter vid årets slut gör att utfallet är lågt. Kundvalet för samhällsorientering avvecklades under 2019 och kommunen har under 2020 i stället haft ett avtal med Centrum för samhällsorientering för att erbjuda nyanlända denna insats. Under året har 78 deltagare från Nacka kommun påbörjat studier i samhällsorientering, varav 43 kvinnor och 35 män.

7.7 Myndighetsorganisation

Resultatet 2020 för myndighetsorganisationen är minus cirka 51,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på drygt 9,9 miljoner kronor. Utfallet inkluderar kostnader för platshyra och OH-kostnader. Utfallet motsvarar prognosen.

Underskottet ska dock läsas mot det stora överskott som beräknas inom vissa verksamhetsposter, där budget även innehåller kostnader för personal och andra kostnader relaterade till myndighetsutövningen. Som ett led i det pågående utvecklingsarbetet kring nämndens budget och bokföring har motsvarade kostnader för januari till oktober överförts retroaktivt i samband med oktober månads bokslut från respektive verksamhetspost till posten för myndighetsutövning. Detta ger en obefintlig nettoeffekt på utfallet på sista raden, men förstärker överskott respektive underskott i relation till budget inom de enskilda budgetposterna. Från och med november har samtliga kostnader relaterade till myndighetsutövningen inom denna budgetpost bokförts.

8 Kommunövergripande åtgärdsplan

Arbets- och företagsnämnden gör ett överskott i relation till årets budget på cirka 43,3 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 18 procent mot budgetnettot. Överskottet beror till stor del på lägre efterfrågan än budgeterat, men är också resultatet av uthållig ekonomistyrning sedan flera år.

Mot bakgrund av tidigare negativa avvikelser i förhållande till beslutad budget har de flesta av nämndens verksamheter redan effektiviserats i samband med ett antal större organisationsförändringar och att leva som vi lär och ha ett återhållsamt synsätt på alla utgifter har varit rådande under flera år. Nämndens verksamheter har inte genomfört vare sig resor eller konferenser under året och en tydlig nyttoprovning i förhållande till uppdrag görs inför eventuell kompetensutvecklingsinsats för medarbetarna.

Nämndens verksamheter har inga pågående konsultlösningar. Anpassning av organisation och verksamhet till rådande efterfrågan och behov sker löpande. Ingen utökning av personalstyrkan har gjorts under året, endast verksamhetsnödvändiga ersättningsrekryteringar har genomförts. Kostnaderna för verksamheten är till största del beroende av kundvolym och kan därför minskas genom beslut om färre målgrupper och/eller avveckling av verksamhet som inte är lagstyrd såsom vissa arbetsmarknadsinsatser. Allt för långtgående sådana åtgärder bedöms dock riskera att ge ökade kostnader för kommunen på sikt, till exempel inom ekonomiskt bistånd.

Nämnden har sedan 2018 arbetat aktivt med bruttobudgetering, kontroll av såväl intäkter som kostnader och ekonomistyrning vilket ger goda möjligheter till korrekta analyser och underlag för beslut om prioritering och utveckling. Införandet av målsättningen att kommunens verksamheter ska ligga bland landets 25 procent mest kostnadseffektiva sätter ytterligare fokus på arbetet med optimering av insatser och verksamhet inom ramen för nämndens uppdrag i syfte att nå maximalt värde för skattepengarna.

Två av nämndens verksamheter (ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning) har varit drivande på digitaliseringsområdet genom att vara först ut i kommunen med automatiserade processer. Under året har båda dessa handlägningsprocesser vidareutvecklats i samband med kommunens byte av RPA-leverantör. Grunden för att lyckas uppnå målet om effektivare processer, systemrensning och digitalisering ligger i noggrant genomförda analyser av befintliga processer samt vilja att ifrågasätta befintliga arbetssätt och mod att prova nya vägar.

Under året har en förstudie inklusive en marknadsanalys med målet ta fram ett beslutsunderlag och skapa förutsättningar för att ersätta två befintliga verksamhetssystem med ett gemensamt genomförts. Efter beslut i nämnden i december inleds under 2021 upphandling av ett verksamhetssystem för processen "vägen till egen försörjning", vilket medför att två system ersätts av ett för verksamheterna ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Under våren 2020 lanserades en vidareutvecklad och förenklad e-ansökan för ekonomiskt bistånd vilket förväntas ge ett ökat antal digitala ansökningar, vilket i sin tur ökar förutsättningarna för ökad effektivitet och automation i handläggningen.

Arbetet med att förbättra förutsättningarna för systematiskt kvalitetsledningsarbete i nämndens samtliga processer har under året fortsatt. Arbetet berör både systemstöd, arbetsflöden, rutiner samt uppföljning och syftar specifikt till att öka transparens, spårbarhet och systematik i kvalitetsledningen. Arbetet med att digitalisera verksamheternas kvalitetsledningssystem kommer att pågå under 2021.

Anpassningen av kommunens totala bostadsbestånd till det krympande behovet påverkar nettokostnaden för kommunens bostäder för sociala ändamål. Resultatet för arbets- och företagsnämnden är positivt, men den slutliga effekten beror bland annat på vilket resultat den nya fördelningen av kostnader för tomställda bostäder som infördes vid årsskiftet får.

Nämndens verksamheter vilar för närvarande på en stabil grund med låg personalomsättning, vilket bedöms öka förutsättningarna för en hög kvalitet och ökad rättssäkerhet i myndighetsutövandet. Detta bedöms också medföra minskade kostnader över tid.

9 Intern kontroll

Under hösten har en risk- och konsekvensanalys genomförts med både medarbetare och nämndens ledamöter. Denna har sedan legat till grund för uppdatering av nämndens internkontrollplan och införandet av rutiner för uppföljning i enlighet med kommunens reviderade reglemente för intern kontroll. Arbetet med att utveckla kvalitetsledningssystemet skapar ytterligare förutsättningar för en effektiv internkontroll.

I0 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för arbets- och företagsenheten uppgår under perioden till totalt 5,53 procent jämfört med 2,61 procent 2019. Korttidssjukfrånvaro är 3,63 procent jämfört med 2,40 procent 2019 och långtidssjukfrånvaro är 1,89 procent jämfört med 0,21 procent 2019. Både den totala sjukfrånvaron, korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron har därmed ökat jämfört med föregående år. Utfallet kan förklaras dels av den pågående pandemin dels av ett antal längre sjukskrivningsperioder för ett antal medarbetare på grund av icke-arbetsrelaterade orsaker.

Sjukfrånvaron för etableringsenheten uppgår under perioden till totalt 2,71 procent jämfört med 4,03 procent motsvarande period 2019. Korttidssjukfrånvaro är 2,14 procent jämfört med 3,58 procent motsvarande period 2019 och långtidssjukfrånvaro är 0,57 procent jämfört med 0,44 procent motsvarande period 2019. Både den totala sjukfrånvaron och korttidssjukfrånvaron har minskat jämfört med motsvarande period 2019 vilket får anses anmärkningsvärt under pågående pandemi. Den totala långtidsfrånvaron har dock ökat marginellt vilket kan förklaras dels av den pågående pandemin dels av en längre sjukskrivningsperiod på grund av icke-arbetsrelaterad orsak.

II Åtgärdsplan